

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie XII./2016
Senát I

Nález:

spisová značka	I. ÚS 689/2014
populárny názov	Limity slobody prejavu vo vzťahu k prezumpcii nevinny
sudca spravodajca	Milan Lalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 1
analytická právna veta	Prezumpcia nevinny nebráni informovať o trestnom konaní alebo okolnostiach, ktoré môžu opodstatňovať záver, že sa niekto dopustil trestnej činnosti; vyplývajú z nej však určité medze, ak ide o spôsob, akým má k takému prejavu dôjsť. Sloboda prejavu nemá viesť k tomu, aby bol ktokoľvek v očiach širokej verejnosti fakticky videný vinným bez možnosti sa efektívne brániť proti obvineniam voči sebe. Informácia verejnosti o trestnom konaní, ako i na ňu nadväzujúca verejná diskusia nesmú byť vedené v tom zmysle, že otázka viny je vopred rozhodnutá.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka sa ako navrhovateľka domáhala pred okresným súdom ochrany osobnostných práv. Tieto mali byť porušené výrokom odporcu v 1. rade, odvysielané v hlavnom televíznom spravodajstve odporcu v 2. rade, že „považuje za absurdné, že trestne stíhaná sudkyňa pojednáva, a je to iba dôkaz toho, že v dnešnej justícii majú skorumpovaní sudcovia navrch“. Sťažovateľka uviedla, že daný výrok vyvoláva dojem, že patrí medzi skorumpovaných sudcov, čím bola významným spôsobom znížená jej dôstojnosť, poškodená profesionálna česť a dobré meno, ako aj narušený jej osobný život. Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala, aby súd zaviazal odporcu v 1. rade zaistiť, aby bolo v hlavnom televíznom spravodajstve odporcu v 2. rade odvysielané jeho ospravedlnenie a aby súčasne bola odporcovi v 2. rade uložená povinnosť takéto ospravedlnenie odvysielat'. Okresný súd konštatoval, že síce došlo k zásahu do sťažovateľkiných osobnostných práv, ale nebolo možné vyhovieť tejto časti návrhu, a to z dôvodu, že zákon o vysielaní a retransmisii a ani iný zákon neumožňuje súdu uložiť odporcovi v 2. rade povinnosť odvysielat' ospravedlnenie odporcu v 1. rade v relácii, ktorá je svojím charakterom spravodajská a v ktorej sa nevysiela inzercia, a preto by bol výrok ukladajúci takúto povinnosť nevykonateľný. Taktiež dodal, že ukladanie takejto povinnosti nie je možné subsumovať pod § 11 Občianskeho zákonníka. Krajský súd sa s takto odôvodneným rozsudkom okresného súdu stotožnil aj s poukazom na zásadu vyjadrenú v § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorej nemohol sťažovateľke prisúdiť niečo iné či viac, než čoho sa v žalobe domáhala. Sťažovateľka v tejto súvislosti taktiež žiadala od odporcu v 1. rade náhradu

	<p>nemajetkovej ujmy v sume 33 190 €. Okresný súd návrh sťažovateľky aj v tejto časti zamietol s odôvodnením, že tento druh náhrady prichádza do úvahy len za predpokladu, že by sa morálne zadosťučinenie javilo nepostačujúcim hlavne z dôvodu, že došlo v značnej miere k zníženiu dôstojnosti a vážnosti dotknutej osoby v spoločnosti, a to podľa názoru zistené nebolo, a navyše, sťažovateľka bola označená iba za osobu obvinenú z trestného činu korupcie, a nie za osobu skorumpovanú, čo je v demokratickej spoločnosti legitímne. Krajský súd namietaným rozsudkom aj v tejto časti rozsudok okresného súdu potvrdil, pretože podľa jeho názoru sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno o tom, že predmetná reportáž tak negatívne zasiahla do jej osobnostných práv, že by to malo byť kompenzované prisúdením žiadaného finančného zadosťučinenia.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podstatou sťažnosti je polemika sťažovateľky so spôsobom, akým všeobecné súdy v danom prípade posúdili otázku priznania ochrany osobnostným právam vo forme ospravedlnenia a priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch bez toho, že by zohľadnili závažnosť a intenzitu zásahu do jej základného práva na súkromie a ľudskú dôstojnosť spôsobeného zverejnením nepravdivých a difamujúcich informácií z jej súkromného a profesného života v nadväznosti na príslušnú procesnú úpravu.</p> <p>Ťažiskom ústavného poriadku Slovenskej republiky je jednotlivец a jeho práva garantované v ústave a dohovore. Jednotlivec je totiž východiskom štátu (porov. čl. 2 ods. 1 ústavy). Štát a všetky jeho orgány sú ústavne zaviazané na ochranu a šetrenie práv jednotlivca. Je to práve ľudská dôstojnosť, dobrá povesť a meno či osobná česť, ktoré vylučujú, aby s človekom bolo zaobchádzané ako s predmetom či objektom dotknutého právneho vzťahu. Ľudská dôstojnosť je hodnotou horizontálne neporovnateľnou s ostatnými ústavnými hodnotami či spoločenskými normami a je celkom nenahraditeľná iným statkom, tým menej je potom hodnotou kvantifikovateľnou a vyčísliteľnou v peniazoch. Článok 1 ods. 1 ústavy vymedzuje demokratický právny štát v jeho materiálnom zmysle, t. j. založenom na úcte k základným právam a slobodám jednotlivca, ktoré dáva pod ochranu hlavne súdnej moci.</p> <p>Verejnosť má právo vedieť o okolnostiach, ktoré sa dotýkajú osoby verejne činne, teda aj sudcu, ale na strane druhej platí aj to, že informácie o danej udalosti nemôžu byť podané takým spôsobom, že dôjde k zásahu do osobnostných práv tejto osoby práve bezdôvodným zdôrazňovaním faktu, že sťažovateľka bola právom obvinená pre korupciu, a je preto absurdné, aby táto skorumpovaná osoba nemala pozastavený výkon funkcie sudcu. Z takto podávanej správy sa zjavne vytráca jej informatívna podstata a stáva sa z nej prostriedok dehonestácie sudkyne vedúci až k vyvolaniu pocitu jej zodpovednosti za tento trestný čin, hoci pre taký záver ešte neboli naplnené žiadne relevantné skutočnosti, že tento trestný čin aj naozaj spáchala.</p> <p>Legitimitu zverejnenia uvedenej informácie nemožno vyvodiť z ústavnej ochrany slobody prejavu, pokiaľ bola dominantne motivovaná túžbou vyvolať senzáciu, a tak poškodiť difamujúcu osobu bez štipky rešpektu k zásade prezumpcie nevinu. Preto osoby zodpovedné za takto podané informácie musia byť pripravené niesť za také konanie dôsledky, aj keď na nich majú založenú svoju marketingovú (politickú) stratégiu či samotný účel svojej existencie, pretože je celkom neprípustné, aby sa tieto subjekty (politik a bulvár či len médium) permanentne zasahujúce do osobnostných práv jednotlivca dovolávali verejného záujmu na podávanie informácií, lebo zlému úmyslu vychádzajúcemu z konečného výsledku trestného konania nemožno v žiadnom prípade poskytnúť ochranu.</p> <p>Zásada prezumpcie nevinu sa vo vzťahoch medzi subjektmi v rovnom postavení uplatní ako jeden z dôvodov na obmedzenie ústavou zaručenej slobody prejavu. Jej účelom je jednak zamedzenie tomu, aby bolo v dôsledku uplatňovanej slobody prejavu zasahované do príslušného trestného konania spôsobom vyvolávajúcím pochybnosti o nestrannosti orgánov činných v trestnom konaní. Jej význam spočíva i v ochrane osobnostných práv osoby, proti ktorej je vedené trestné konanie, ako aj jej práve na spravodlivý proces a nenarušenie dôvery verejnosti na úlohu súdov v trestnej oblasti.</p> <p>Z § 13 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka vyplýva určitý spôsob vysporiadania vzťahu medzi účastníkmi konania, takže súdy podľa § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ani neboli viazané žalobným návrhom sťažovateľky. Preto</p>

	<p>mohli a mali samy presne stanovit, ktorý prostriedok ochrany osobnostnej sféry sťažovateľky a ako formulovaný jej v zmysle § 13 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka priznajú, najmä za predpokladu, keď zhodne uznali, že zo strany žalovaných došlo inkriminovaným výrokom k zásahu do osobnostných práv sťažovateľky.</p> <p>Ústavný súd preto uzatvára, že zo strany krajského súdu, ale i okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že v rozpore so zmyslom zákonnej úpravy obsahu podania v civilnom konaní, pre ktoré boli objektívne zistené aj hmotnoprávne dôvody ochrany osobnostných práv sťažovateľky, garantované aj čl. 19 ústavy, tomuto právu neposkytol zodpovedajúcu ochranu, či už vo forme morálneho zadost'učinenia alebo aj formou relutárnej náhrady.</p> <p>Pokiaľ by ústavný súd akceptoval výklad krajského súdu, že sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno tým, že v konaní nepreukázala, že iba predmetnou reportážou došlo u nej k takej kvalifikovanej ujme, za ktorú by jej prináležala nemajetková ujma v peniazoch, výrazne by sťažovateľke znemožnil domáhať sa tejto náhrady proti porušovateľovi, čiže by na ňu uvalil excesívne dôkazné bremeno, čo je neprípustné.</p> <p>Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou krajského súdu, že sťažovateľka nepreukázala naplnenie všetkých kritérií pre priznanie relutárnej náhrady, pretože nemajetková ujma vznikla už samotným zásahom do jej osobnostných práv. Nie je potrebné demonštrovať, či tento zásah so sebou niesol aj ujmu, ktorá sa prejavila navonok vo vzťahu k tretím osobám, jej príležitostiam, očakávaniam, resp. narušila sa jej dôstojnosť v očiach iných.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky garantované čl. 19 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 17. júla 2014 porušené bolo.</u></p> <p><u>Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 17. júla 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ESLP: Bédat v. Švajčiarsko, č. 56925/08, Danev v. Bulharsko z 2. 9. 2010 NS SR: 3 Cdo 137/2008
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	ochrana osobnosti ujma, náhrada škody-nemajetková ujma arbitrárnosť

spisová značka	I. ÚS 532/2016
populárny názov	Odôvodnenie súdneho rozhodnutia
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pri výkone základného práva na súdnu ochranu neprichádza do úvahy (zo strany súdov) jeho zužujúci výklad a ani také formálne interpretačné postupy, následkom ktorých by mohlo byť jeho neodôvodnené (svojvoľné) obmedzenie, či dokonca popretie.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola ako žalovaná účastníčkou súdneho konania vedeného Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“), v ktorom sa žalobca,

	<p>domáhal proti sťažovateľke zaplata sumy 1 251 930,23 € s príslušenstvom z titulu nárokov na províziu za ním vykonávanú činnosť podľa zmlúv uzavretých medzi účastníkmi.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 10. apríla 2014 uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 981 871,47 € s príslušenstvom, trovy konania a v prevyšujúcej časti žalobcom uplatnených nárokov žalobu zamietol.</p> <p>Krajský súd napadnutým rozsudkom na odvolanie sťažovateľky potvrdil rozsudok okresného súdu.</p> <p>Sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie, ktorého prípustnosť dôvodila danosťou vady konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho konania (ďalej len „OSP“) spočívajúcej v odňatí možnosti konať pred súdom. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Okresný súd aj krajský súd dôvodili, že zmluvné dojednania sú v predmetnej otázke určité a zrozumiteľné a z nich jednoznačne vyplýva, že nárok na províziu vzniká žalobcovi za súčasného splnenia troch podmienok označených vo vzťahujúcich sa zmluvách, konkrétne vychádzali z bodov 4.2 oboch zmlúv, v ktorých sa uvádza, že žalobcovi, resp. maklérovi vzniká nárok na odmenu (províziu), ak sú súčasne splnené tri podmienky, a to prvá podmienka „prihláška, ktorá je riadne vyplnená, vlastnoručne podpísaná poistencom a jej súčasťou sú všetky požadované prílohy, je podaná zmluvnému partnerovi AFS SK (zdravotnej poisťovni)“, druhá podmienka „zmluvný partner AFS SK (zdravotná poisťovňa) prihlášku prijme“ a tretia podmienka „Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou neoznámí zmluvnému partnerovi AFS SK (zdravotnej poisťovni) najneskôr do 31. 10. kalendárneho roka prijatie alebo potvrdenie prihlášky poistenca inou zdravotnou poisťovňou, alebo určí, že iná zdravotná poisťovňa sa má stať príslušnou zdravotnou poisťovňou“, pričom splnenie týchto podmienok považovali za preukázané, jednoznačnosť takéhoto záveru presvedčivo neodôvodnili minimálne v týchto súvislostiach relevantných pre učinenie vyčerpávajúcich záverov.</p> <p>V prvom rade sa krajský súd v nadväznosti na odvolaciu argumentáciu sťažovateľky nevysporiadal s vymedzením predmetu záväzku žalobcu i makléra v dotknutých zmluvách, keď podľa bodov 2.1 oboch zmlúv tento záväzok žalobcu aj makléra spočíva v zariadení obchodnej záležitosti, ktorou je „sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášok zdravotnou poisťovňou a s tým súvisiace konzultačne-informačné aktivity pri vyplňaní a preberaní prihlášok“, ako ani s vymedzením záväzku sťažovateľky zaplatiť províziu, keď podľa bodu 2.2 oboch zmlúv má sťažovateľka povinnosť zaplatiť žalobcovi, resp. maklérovi odmenu vo výške a za podmienok uvedených v zmluve a províznych podmienkach tvoriacich jej prílohu „za vykonávanie činnosti podľa tejto zmluvy, t.j. za sprostredkovanie prijatia a potvrdenia prihlášky zdravotnou poisťovňou“. Krajský súd (pred tým okresný súd) žiadnym spôsobom pri učinení svojich záverov nereflektovali na to, že podľa označených ustanovení je predmetom záväzku žalobcu i makléra nielen sprostredkovanie prijatia prihlášok, ale aj ich potvrdenia a taktiež nárok na províziu je spojený so splnením takto formulovaného záväzku.</p> <p>Ak krajský súd napriek na prvý pohľad zrejmej pojmovej nejednotnosti pri vymedzení záväzku žalobcu a makléra a záväzku sťažovateľky na zaplata sumy provízie (v bodoch 2.1 a 2.2 zmlúv, kde sa uvažuje o prijatí a potvrdení prihlášok) vo vzťahu k vymedzeniu tzv. troch províznych podmienok (v bodoch 4.2 zmlúv, kde sa uvažuje o podaní a prijatí) a v spojení s odlišným výkladom týchto pojmov účastníkmi konania konštatoval dostatočnú určitosť vymedzenia zmluvných podmienok vzniku nároku na províziu, tieto jeho závery absentujú vyčerpávajúce odôvodnenie.</p> <p>Ako na to aj sťažovateľka vo svojej sťažovateľskej argumentácii správne poukázala, v okolnostiach danej veci a najmä s ohľadom na samotný charakter činností realizovaných účastníkmi sporu bolo žiaducim venovať osobitnú pozornosť ustáleniu skutočného obsahu sporných pojmov ako „podanie prihlášky“, „prijatie prihlášky“, „potvrdenie prihlášky“ a interpretovať ich vo význame, ako ho používajú príslušné všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa verejného zdravotného poistenia, ako aj subjekty verejného zdravotného poistenia.</p> <p>Nedostatočné odôvodnenie záverov, kedy a za splnenia akých podmienok vzniká</p>

	<p>žalobcovi nárok na províziu, činí automaticky neodôvodnenými aj závery o splnení týchto podmienok a dôvodnosti nároku priznaného žalobcovi voči sťažovateľke.</p> <p>Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu trpí nedostatkami riadneho odôvodnenia takej intenzity, ktorá zakladá porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd zároveň konštatuje, že nedostatky odôvodnenia rozsudku krajského súdu v okolnostiach veci boli spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP a vzhľadom na to, že najvyšší súd v napadnutom uznesení dospel k inému záveru, je nutné konštatovať aj porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky ako neprípustné odmietnuté.</p> <p>Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ústavný súd v príčinnej súvislosti so zistenými nedostatkami napadnutých rozhodnutí nezistil možnosť porušenia tohto práva sťažovateľky, a preto jej sťažnosti v tejto časti nevyhovel.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd rozhodol tak, že:</p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2015 porušené boli.</u></p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2016 porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 23. apríla 2015 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. marca 2016 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Sťažnosti sťažovateľa vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>ÚS SR: III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05</p> <p>ESĽP: Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, Annuaire, č. 303-B</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>zmluva-sprostredkovateľská zmluva</p> <p>zmluva-mandátna zmluva</p> <p>zdravotné poistenie</p>

spisová značka	I. ÚS 533/2016
populárny názov	Nesprávna aplikácia právnych predpisov
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	09.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, a naostatok za také možno považovať aj prípady svojoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojoľne možno interpretovať na prípady, keď všeobecný súd urobí taký výklad použitej</p>

	<p>právnej normy, ktorý je v extrémnom rozpore s právom na súdnu ochranu a princípom spravodlivosti alebo ho urobí v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií.</p> <p>Záver krajského súdu o zodpovednosti sťažovateľa v 1. rade z dôvodu, že ako štatutárny zástupca «zodpovedá aj za prípadné „konania“ spoločnosti», ignoruje zmysel § 135a Obchodného zákonníka, podľa ktorého za porušenie povinností spoločnosťou nezodpovedá konateľ so spoločnosťou spoločne a nerozdielne, ale zodpovedá spoločnosti.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia boli v postavení žalovaných účastníkmi súdneho konania vo veci návrhu na ochranu osobnosti a na náhradu škody vedeného Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd vo veci rozhodol svojím v poradí tretím rozsudkom z 28. mája 2015 tak, že sťažovateľov zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 12 000 €, náhradu škody v sume 1 846,53 €, ako aj v rozsudku vyčíslené trovy konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšnej časti žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy žalobu zamietol. Krajský súd rozsudkom z 31. marca 2016 rozsudok okresného súdu potvrdil.</p>
z odôvodnenia	<p>Sťažovatelia v podstatnom namietajú nedostatočné odpovede rozsudku krajského súdu na nimi predloženú relevantnú právnu argumentáciu proti nároku uplatneného žalobcom, ktorá spočívala v námietkach o nedostatku dôkazov preukazujúcich zásah do osobnostných práv žalobcu a naplnení podmienok nároku na náhradu škody, ako aj v námietkach spochybňujúcich pasívnu vecnú legitimitáciu sťažovateľa v 1. rade a solidárnu zodpovednosť sťažovateľov za vzniknutú škodu.</p> <p>Po preskúmaní napadnutého rozsudku a obsahu pripojeného odvolania sťažovateľov ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa napriek značnému rozsahu odôvodnenia svojho rozhodnutia so sťažovateľmi uplatnenými námietkami ústavne akceptovateľným spôsobom nevysporiadal a svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil. Z rozsudku krajského súdu s prihliadnutím na obsah rozsudku okresného súdu, ktoré je vzhľadom na potvrdzujúci rozhodnutie krajského súdu potrebné posudzovať spoločne, nevyplýva, aplikáciou ktorej právnej normy jednoduchého práva dospel krajský súd k záveru o solidárnej zodpovednosti sťažovateľov (za škodu a za nemajetkovú ujmu), hoci sťažovatelia proti uvedeným záverom právne argumentovali poukazom na konkrétne ustanovenia právnych predpisov.</p> <p>Ústavný súd nadväzne na uvedené zastáva názor, že právne posúdenie otázky pasívnej vecnej legitimitácie sťažovateľa v 1. rade nezohľadňuje hmotnoprávnu úpravu relevantnú pre ustálenie odpovede na otázku, ktorý subjekt nesie zodpovednosť za zásah do osobnostných práv žalobcu a je tak povinný znášať povinnosť na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. na náhradu škody. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku (a rovnako rozsudku okresného súdu) konkrétne nevyplýva, že by konajúce súdy svoj právny záver formulovali rešpektujúc obsah aj sťažovateľmi uvádzaného § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je škoda spôsobená právnickou osobou aj vtedy, keď bola pri ich činnosti spôsobená tými, ktorých na túto činnosť použili, pričom tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú nezodpovedajú (okrem zodpovednosti podľa pracovnoprávných predpisov). Z obsahu napadnutého rozsudku rovnako nevyplýva, že by sa pri realizovanom právnom posúdení prihliadalo na rešpektovanie § 56 Obchodného zákonníka, na § 4 a nasl. zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov či na ustanovenia zákona č. 301/2011 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (napríklad § 179 ods. 1), pričom možno tiež konštatovať, že záver krajského súdu o zodpovednosti sťažovateľa v 1. rade z dôvodu, že ako štatutárny zástupca «zodpovedá aj za prípadné „konania“ spoločnosti», ignoruje zmysel § 135a Obchodného zákonníka, podľa ktorého za porušenie povinností spoločnosťou nezodpovedá konateľ so spoločnosťou spoločne a nerozdielne, ale zodpovedá spoločnosti.</p> <p>V tejto súvislosti ústavný súd ešte poznamenáva, že krajský súd presvedčivo nevysvetlil ani svoj odklon od predchádzajúcej judikatúry Najvyššieho súdu</p>

	<p>Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) významnej v danom prípade (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 228/2012 z 26. septembra 2013), na ktorý poukazovali v konaní aj sťažovatelia vo svojom odvolaní proti rozsudku okresného súdu.</p> <p>Vo vzťahu k ostatným námietkam sťažovateľov, najmä o nevykonaní dokazovania týkajúceho sa skutkových okolností podstatných pre ustálenie rozsahu zásahu do osobnostných práv žalobcu (čo má význam pre určenie výšky nemajetkovej ujmy súdom), ústavný súd zastáva názor, že zrušenie napadnutého rozsudku v dôsledku vysloveného porušenia označených práv dáva dostatočný priestor na doplnenie dokazovania všeobecnými súdmi, resp. na poskytnutie primeranej odpovede k dôvodom, pre ktoré krajský súd, resp. okresný súd navrhované dôkazy nevykonali.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Základné právo sťažovateľov na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2016 porušené bolo.</u> <u>Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 31. marca 2016 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u> <u>Sťažovateľom priznal náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>ÚS SR: I. ÚS 223/2013, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, II. ÚS 9/00, III. ÚS 199/08, II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07 ESĽP: Georgidas c. Grécko z 29.5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998 NS SR: 3 Cdo 228/2012 z 26. septembra 2013</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu právny predpis-hmotnoprávny osoba-právnická zodpovednosť-spoločná práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p>

Uznesenie:

spisová značka	I. ÚS 665/2016
populárny názov	Úloha ústavného súdu pri náprave pochybení v trestnom konaní
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 písm. c Ústava Slovenskej republiky čl. 50 ods. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5</p>
analytická právna veta	<p>Ak aj sudcom pre prípravné konanie okresného súdu pred rozhodnutím o väzbe nebol doručený sťažovateľovi ako obvinenému návrh na jeho vzatie do väzby, počas rozhodovania o sťažnosti proti okresnému súdu pred krajským súdom už bolo uvedené pochybenie okresného súdu napravené. Sťažovateľ teda v materiálnom chápaní mal možnosť proti dôvodom uvedeným v návrhu na jeho vzatie do väzby vecne argumentovať najneskôr v konaní o svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej sa trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec považuje za proces, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé</p>

	<p>pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ak tieto pochybenia neboli odstránené v priebehu samotného trestného konania.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ je trestne stíhaný za zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona s ďalšími 5 spoluobvinenými osobami. Uznesením okresného súdu zo 14. augusta 2016 vzal sudca pre prípravné konanie sťažovateľa do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku a súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozhodol o tom, že väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradí. Krajský súd uznesením z 18. augusta 2016 uznesenie okresného súdu zrušil a súčasne sťažovateľa zobral do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom rovnako ako okresný súd väzbu sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil.</p> <p>Za najpodstatnejší dôvod podania sťažnosti sťažovateľ považuje skutočnosť, že sudca pre prípravné konanie okresného súdu postupoval nesprávne, keď sťažovateľovi ako obvinenému a jeho obhajcovi vôbec nedoručil návrh na vzatie do väzby ani ich s obsahom návrhu neoboznámil a neumožnil obvinenému (alebo jeho obhajcovi) uviesť konkrétne argumenty voči predmetnému návrhu na vzatie do väzby a voči konkrétnym skutočnostiam, ktoré majú zakladať dôvod väzby a boli uvedené v predmetnom návrhu na vzatie do väzby.</p>
z odôvodnenia	<p>Vzhľadom na zásadnú sťažnostnú námietku o nedoručení návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby sudcom pre prípravné konanie pred jeho rozhodnutím o väzbe si ústavný súd vyžiadal na nahliadnutie spis okresného súdu, z ktorého zistil, že okresný súd rozhodoval o návrhu prokurátora okresnej prokuratúry z 13. augusta 2006 na vzatie do väzby vo vzťahu k piatim obvineným, ktorí sa mali spoločným konaním dopustiť skutku bližšie špecifikovaného v označenom návrhu. Jednotlivých obvinených vypočúval sudca pre prípravné konanie okresného súdu postupne, vždy za prítomnosti prokurátora okresnej prokuratúry podávajúceho návrh na vzatie do väzby a obhajcov obvinených, pričom o každom výsluchu bola okresným súdom spísaná zápisnica o jeho priebehu, ako aj o vydaných rozhodnutiach o väzbe a možnosti jej nahradenia dohľadom probačného a mediačného úradníka. Na záver všetky osoby prítomné na výsluchu zápisnicu podpísali. Spis okresného súdu za každou zápisnicou o výsluchu ktoréhokoľvek z obvinených obsahuje písomné vyhotovenie uznesenia o väzbe vydaného po vykonaní výsluchu a pripojené doručenky, z ktorých vyplýva, že obvineným bola bezprostredne po výsluchu 14. augusta 2016 doručená nielen kópia zápisnice o výsluchu a písomné vyhotovenie uznesenia, ale aj návrh okresnej prokuratúry. Tak to je aj v prípade sťažovateľa, vo vzťahu ku ktorému obsahuje spis okresného súdu zápisnicu o jeho výsluchu, ktorý podľa nej začal 14. augusta 2016 o 18.15 h a skončil o 19.15 h. Podľa doručenej prípojenej k uzneseniu okresného súdu zo 14. augusta 2016 týkajúceho sa osoby sťažovateľa bola sťažovateľovi do vlastných rúk doručená zápisnica o jeho výsluchu, uznesenie okresného súdu vydané nadväzujúc na výsluch, ako aj návrh okresnej prokuratúry. Zo zápisnice o výsluchu prvého obvineného tiež vyplýva, že návrh na vzatie obvinených (vrátane sťažovateľa) do väzby bol „krátkou cestou“ doručený aj obhajcom obvinených.</p> <p>Ústavný súd posudzujúc uvedený priebeh konania o väzbe sťažovateľa tak vo vzťahu k jeho námietke, v zmysle ktorej sudcom pre prípravné konanie okresného súdu pred rozhodnutím o väzbe nebol doručený návrh na vzatie sťažovateľa do väzby, konštatuje, že počas rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu zo 14. augusta 2016 pred krajským súdom už bolo uvedené pochybenie okresného súdu napravené, a to jeho doručením spolu s uznesením okresného súdu. Sťažovateľ teda v materiálnom chápaní mal možnosť proti dôvodom uvedeným v návrhu na jeho vzatie do väzby vecne argumentovať najneskôr v konaní o svojej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Toto svoje právo aj prostredníctvom svojho obhajcu využil, keď ešte pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu o väzbe krajskému súdu doručil písomné odôvodnenie svojej sťažnosti zhlásenej po výsluchu konanom 14.</p>

	<p>augusta 2016, pričom ústavný súd postrehol, že časť z ním uvedenej argumentácie o nedostatku väzobného dôvodu v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku krajský súd akceptoval, čo sa odrazilo v obsahu jeho rozhodnutia.</p> <p>Uvedené skutočnosti týkajúce sa postupu vo veci konajúcich všeobecných súdov dosvedčujú, že sťažovateľom tvrdené porušenie princípu kontradiktórnosti konania spočívajúce v nedoručení návrhu na jeho vzatie do väzby bolo po vydaní uznesenia okresného súdu následne konvalidované. Aj napriek tomu, že krajský súd videl nápravu pochybení okresného súdu v iných skutočnostiach (osobná účasť prokurátora a sťažovateľa pri rozhodovaní o vzatí do väzby), možno z ústavného hľadiska rozhodnutie krajského súdu považovať za ústavne akceptovateľné, keďže v konaní ako celku bola sťažovateľovi v súčinnosti s obhajcom (ktorému bol návrh na vzatie do väzby doručený ešte pred výsluchom sťažovateľa) daná dostatočná príležitosť formulovať a predkladať argumenty proti dôvodom uvedeným prokurátorom okresnej prokuratúry v návrhu na jeho vzatie do väzby.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>ÚS SR: III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, I. ÚS 177/09, I. ÚS 165/02</p> <p>ESLP: Michalko proti Slovensku, sťažnosť č. 35377/05</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo na osobnú slobodu</p> <p>väzba-vzatie do väzby</p> <p>princíp a zásady (zjednotenie pojmov)-kontradiktórnosť</p>

spisová značka	I. ÚS 666/2016
populárny názov	Postup pri ukladaní trestov v trestnom konaní
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	09.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 4 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 4 ods. 4</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 8 ods. 2</p>
analytická právna veta	Postup súdu podľa zásad na ukladanie trestov v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona nemožno považovať za zmenu právnej kvalifikácie podľa prísnejšieho ustanovenia Trestného zákona.
skutkový stav a základné fakty	<p>Rozsudkom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) z 18. marca 2015) bol sťažovateľ uznaný vinným v zmysle obžaloby, pričom bolo upustené od uloženia súhrnného trestu s odkazom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok z 3. februára 2014 za zločin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 a 3 písm. b) Trestného zákona a za zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona pri uložení trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov.</p> <p>Na základe odvolania prokurátora v súvislosti s výrokom o treste v neprospech sťažovateľa rozsudkom krajského súdu bol zrušený rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a sťažovateľovi bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 4 mesiacov, ako aj trest zákazu činnosti riadiť motorové</p>

	<p>vozidlá všetkého druhu na dobu 12 mesiacov. Zároveň bol zrušený rozsudok Okresného súdu Galanta zo 7. augusta 2013 vo výroku o treste, ako aj rozsudok Okresného súdu Kežmarok z 3. februára 2014 vo výroku o treste spolu so všetkými ďalšími rozhodnutiami na tieto výroky obsahovo nadväzujúcimi, ktoré zrušením stratili podklad.</p> <p>Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že v jeho trestnej veci neboli dané dôvody na aplikáciu § 38 ods. 4 Trestného zákona, keďže v jeho prípade neprevažovali priťažujúce okolnosti nad poľahčujúcimi, a preto mu nemal byť uložený daný druh trestu, a súčasne uložený trest je nad rámec zákonnej trestnej sadzby. Sťažovateľ súčasne argumentoval, že rozsudok krajského súdu považuje za „prekvapivé“ rozhodnutie, pretože pokiaľ odvolací súd dospel k záveru o potrebe aplikácie § 38 ods. 4 Trestného zákona, mal ho o tomto zámere informovať a týmto spôsobom riadne uplatniť zásadu predvídateľnosti rozhodnutia. V opačnom prípade bolo porušené právo sťažovateľa na obhajobu. Ako ďalšie všeobecne formulované námietky (bez akejkoľvek bližšej špecifikácie) sťažovateľ uviedol, že rozhodnutie v jeho veci je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.</p> <p>Podľa názoru krajského súdu okresný súd postupoval v rozpore s ustanovením § 34 a § 44 Trestného zákona. V osobe sťažovateľa ide o mimoriadne skúseného, a to aj špeciálneho recidivistu, ktorý sa trestnej činnosti dopúšťa sústavne a opakovane od roku 1984. Preto je neakceptovateľný postup podľa § 44 Trestného zákona, teda upustenie od uloženia súhrnného trestu. Krajský súd prihliadal na jednu poľahčujúcu okolnosť (priznanie sťažovateľa) a na dve priťažujúce okolnosti (spáchanie viacerých trestných činov a minulé odsúdenie za trestný čin). Pri prevahe priťažujúcich okolností bolo potrebné v súlade s ustanovením § 38 ods. 4 Trestného zákona upraviť rozpätie trestnej sadzby ustanovenia § 212 ods. 4 Trestného zákona a zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Krajský súd mal teda možnosť uložiť sťažovateľovi trest odňatia slobody v rozpätí od 5 rokov a 4 mesiacov až do 10 rokov. Návrh sťažovateľa na zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti spočívajúcej v napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti nebol akceptovaný, pretože vo veci existovala taká sila dôkazov, ktorá ho usvedčovala z trestnej činnosti do tej miery, že jeho napomáhanie bolo bezvýznamné.</p> <p>Námietka sťažovateľa o naplnení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda že v jeho trestnej veci neboli dôkazy vykonané zákonným spôsobom, bola najvyšším súdom posúdená ako neopodstatnená, keďže sťažovateľ sa na hlavnom pojednávaní priznal, že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe prokurátora, a preto bolo v súdnom konaní vykonané dokazovanie len v súvislosti s ukladaním trestu, ktorému podľa najvyššieho súdu niet čo vytknúť. Okrem uvedeného najvyšší súd poukázal na skutočnosť, že sťažovateľ neuviedol, ktorý konkrétny dôkaz bol vykonaný nezákonne.</p> <p>K sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, teda k námietke o nesprávne uloženom súhrnnom treste, najvyšší súd konštatoval, že krajský súd postupoval správne, keď uložil sťažovateľovi trest podľa zásad uvedených v § 42 ods. 1 Trestného zákona, pretože v danom prípade bolo potrebné uložiť trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin najprísnejšie trestný. Krajský súd uložil druh trestu, ktorý zákon pre daný trestný čin pripúšťa a v zákonom ustanovenej sadzbe.</p> <p>Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah uvedených v sťažnosti konštatuje, že tak najvyšší súd, ako súd dovolací, ako aj krajský súd ako súd odvolací konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatne pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú napadnuté rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Tak krajský súd, ako aj najvyšší súd vo svojich napadnutých</p>

	<p>rozhodnutiach primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektovali na sťažovateľom vznesené tvrdenia a ním udané pochybenia, primerane sa zaoberali tak právnymi, ako aj skutkovými otázkami podstatnými pre rozhodnutie o výmere uloženého súhrnného trestu odňatia slobody sťažovateľovi, porušení jeho práva na obhajobu, zákonnosťou vykonaných dôkazov, ako aj právnym posúdením jeho trestnej veci.</p> <p>V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv. Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj podľa čl. 36 ods. 1 listiny) a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	ÚS SR: I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08
súvisiace právne predpisy	zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na obhajobu trest-poľahčujúce a priťažujúce okolnosti trest-súhrnný

spisová značka	I. ÚS 715/2016
populárny názov	Hodnotenie dôkazov v civilnom konaní
sudca spravodajca	Milan Čalík
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	23.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručuje síce právo na spravodlivý proces, neupravuje však prípustnosť dôkazov alebo ich hodnotenie. Aj podľa judikatúry ústavného súdu nie je súčasťou práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru povinnosť vykonať dôkazy označené účastníkmi konania. Procesný princíp voľného hodnotenia dôkazov v spojení so zásadou procesnej ekonomiky dovoľuje súdu vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia vedú k rozhodnutiu vo veci samej. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplýva z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy. Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie obsiahnuté najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov realizované všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) o určenie predmetu dražby a určenie vlastníctva, v ktorom žalobca domáhal proti sťažovateľke určenia, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území Modra, okres Pezinok (ďalej len „pozemok“) bola na dražbe konanej 29. novembra 1991 (ďalej len „dražba“) vydražená ako súčasť prevádzkovej jednotky „Doškoľovacie stredisko — Rekreačné zariadenie Modra — Harmónia“ (ďalej len „prevádzková jednotka“ alebo „stavba“) a jej vlastníkom je žalobca ako vydražiteľ.

	<p>Okresný súd rozsudkom z 29. novembra 2007 žalobe vyhovel a určil, že pozemok bol vydražený na dražbe ako súčasť prevádzkovej jednotky a jeho vlastníkom je žalobca ako vydražiteľ. Na základe odvolania sťažovateľky krajský súd rozsudkom z 21. júla 2009 (ďalej len zmenil rozsudok okresného súdu z 29. novembra 2007 tak, že žalobu žalobcu zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe dovolania žalobcu uznesením z 22. septembra 2010 rozsudok krajského súdu z 21. júla 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a vo svojom rozhodnutí vyslovil, že zo skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov nie je jednoznačne zrejmé, či predmetom dražby bola iba stavba alebo aj pozemok, na ktorom sa stavba nachádzala.</p> <p>Po vrátení veci na ďalšie konanie krajský súd vo veci opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. z 1. marca 2012, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Proti označenému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením z 25. júla 2013 tak, že dovolanie ako procesne neprípustné odmietol.</p> <p>Na základe sťažnosti sťažovateľky ústavný súd nálezom sp. zn. IV. ÚS 156/2014 z 19. júna 2014 vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní a jeho rozsudkom z 1. marca 2012, označený rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Po vrátení veci krajský súd vo veci opätovne rozhodol v poradí tretím sťažnosťou napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok okresného súdu z 29. novembra 2007 ako vecne správny potvrdil.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.</p> <p>Z obsahu citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že krajský súd na základe ním doplneného dokazovania, ako aj dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa dospel k záveru o vecnej správnosti rozsudku okresného súdu, ktorým súd prvého stupňa určil, že sporný pozemok bol predmetom dražby a jeho vlastníkom je žalobca ako vydražiteľ. Krajský súd sa predovšetkým nestotožnil s námietkou sťažovateľky, že otázka predmetu dražby bola právoplatne vyriešená v konaní o neplatnosť dražby. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že v konaní o neplatnosť dražby bola právoplatne, a teda záväzne vyriešená len otázka platnosti dražby, pričom povinnosť krajského súdu zaoberať sa otázkou, či predmetom dražby bol aj pozemok, vyplývala z rozhodnutia o dovolaní a v ňom formulovaného záväzného právneho názoru najvyššieho súdu, ako aj z nálezov ústavného súdu vydaného v posudzovanom konaní. Keďže v súlade s právnym názorom dovolacieho súdu dôkazné bremeno na preukázanie toho, že predmetom dražby bola iba stavba, zaťažovalo sťažovateľku ako právnu nástupkyňu predávajúceho, a keďže v konaní nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že predmetom dražby bol aj pozemok, krajský súd sa priklonil k záveru, že predmetom dražby bol aj pozemok. Krajský súd postupoval v súlade s ustanoveniami § 135 ods. 2, § 159 ods. 2 a § 243d ods. 1 OSP, v súvislosti s čím ústavný súd poznamenáva, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy nemožno v zásade hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd.</p> <p>Nemožno sa stotožniť s tvrdením sťažovateľky, že otázka predmetu dražby bola právoplatne vyriešená v konaní o neplatnosť dražby. Z ustanovenia § 159 ods. 2 OSP vyplýva, že záväzným je len výrok právoplatného rozsudku. Treba prisvedčiť názoru krajského súdu, že v konaní o neplatnosť dražby sa konajúce súdy zaoberali otázkou, či pozemok bol predmetom dražby, avšak túto otázku nevyriešili výrokom vo veci samej. Keďže otázku predmetu dražby konajúce</p>

	<p>súdy posúdili v konaní o neplatnosť dražby len ako otázku prejudiciálnu, ktorá sa prejavila iba v odôvodnení rozhodnutia, nemôže tvoriť prekážku právoplatne rozhodnutej veci (porovnaj napr. Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2012. s. 581). V tomto kontexte preto neobstojí ani argumentácia sťažovateľky, že okresný súd bol viazaný posúdením predbežnej otázky okresným súdom v konaní o neplatnosť dražby.</p> <p>Čo sa týka námietky sťažovateľky o nevysporiadaní sa krajského súdu s jej zásadnou argumentáciou, ktorú v konaní uplatnila, ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia, pretože jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia vo veci sťažovateľky.</p> <p>Ústavný súd poukazujúc na citovanú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku nezistil v postupe krajského súdu ľubovôľu či porušenie zásad formálnej logiky v procese hodnotenia dôkazov, preto ním vyvedené skutkové a právne závery nepovažuje za svojvoľné či nelogické. Krajským súdom prijaté závery sa opierajú o dostatočne zistený skutkový stav veci, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Na uvedenom konštatovaní nič nemení ani sťažovateľkou namietaný formálny nedostatok v postupe krajského súdu, ktorý v napadnutom rozsudku uviedol ako svoje skutkové zistenie aj tú časť zo zápisnice odvolacieho súdu z 5. júna 1996 v konaní o neplatnosť dražby, ktorá na odvolacom pojednávaní krajského súdu nebola prečítaná. Ústavný súd v súvislosti s uvedeným nedostatkom uvádza, že nie je jeho úlohou perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným čiastkovým procesným úkonom mal výhrady. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi, preto je jeho povinnosťou rozlišovať medzi prípadmi, kedy procesný postup priechiaci sa zákonu zároveň vyústí do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, kedy určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu ako postup contra legem – protiústavnosť konania nezaloží.</p> <p>Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry posudzuje spravodlivosť procesu ako celku, preto k vyhovaniu sťažnosti dochádza zásadne iba v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že: <u>Sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	<p>ÚS SR: I. ÚS 75/96, II. ÚS 153/03, II. ÚS 593/2011, III. ÚS 230/2012, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, II. ÚS 307/06, IV. ÚS 320/2011</p> <p>ESLP: A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 4. 2003, Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997</p>
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
kľúčové slová	<p>rozhodnutie-závaznosť</p> <p>dražba</p> <p>predbežná (prejudiciálna) otázka</p> <p>privatizácia-komisia</p>

spisová značka	I. ÚS 732/2016
populárny názov	Rozhodovanie o prípustnosti opravného prostriedku
sudca spravodajca	Peter Brňák
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb

druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	30.11.2016
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Ústavný súd poukazuje na to, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) zamietol žalobu sťažovateľky z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá mala sťažovateľke vzniknúť ako následok nesprávneho úradného postupu NBS pri výkone bankového dohľadu podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to jednako nad činnosťou podielového družstva, ako i nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi, ktorý na základe povolenia NBS vykonávala činnosť obchodníka s cennými papiermi. Zároveň okresný súd návrh sťažovateľky na prerušenie konania a začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie zamietol a náhradu trov konania jej nepriznal. Po podaní odvolania zo strany sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Následne najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol a náhradu trov dovolacieho konania jej nepriznal.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu Ústavný súd vzhľadom na dikciu ustanovenia § 20 zákona o ústavnom súde taktiež zdôrazňuje, že hoci sťažovateľka prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu s návrhom doručila i splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, predmetné splnomocnenie bolo udelené výlučne len na zastupovanie pred ústavným súdom pre porušenie základných práv a slobôd splnomocniteľky „... proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR ... zo dňa 28.06.2016...“. Uvedené bolo podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý v tejto časti sťažnosť sťažovateľky odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu V súvislosti s preskúmaním napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd poukazuje v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí v zásade do výlučnej právomoci najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky. Vo vzťahu k vecnému rozsahu ústavného prieskumu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľka vo svojom dovolaní uplatnila, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľkou označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

	<p>Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáhala, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.</p> <p>Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Vzhľadom na vyššie uvedené rozhodol ústavný súd tak, že:</p> <p><u>Sťažnosť sťažovateľky odmietol.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	ÚS SR: II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov
klúčové slová	<p>arbitrárnosť</p> <p>dovolenie-prípustnosť</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p> <p>náhrada škody (ujma)-majetková ujma</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.